

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 918

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 14 noiembrie 2019

SUMAR

Pagina

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE
ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 15 din 24 septembrie 2019 (Completul pentru
dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală) 2-16

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 15

din 24 septembrie 2019

Dosar nr. 1.274/1/2019

Daniel Grădinaru	— președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală
Ioana Alina Ilie	— judecător la Secția penală
Ionuț Mihai Matei	— judecător la Secția penală
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală
Francisca Maria Vasile	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Rodica Cosma	— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 1.479/284/2018 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, se circumscrie noțiunii de vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

Completul competent să judece sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile ce formează obiectul Dosarului nr. 1.274/1/2019 este legal constituit conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 274 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința de judecată a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată a participat doamna Diana Gabriela Vlădaia, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, doamna judecător Leontina Șerban, din cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna Marinela Mincă, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 1.274/1/2019 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, precum și faptul că, urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept deduse dezlegării.

Totodată, a învederat că a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor care a fost comunicat părții, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală, care nu a transmis punct de vedere privind chestiunea de drept supusă judecării.

La data de 20.06.2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a depus Adresa nr. 1.006/C/1306/III-5/2019 prin care s-a adus la cunoștință că, în cadrul Secției judiciare — Serviciul judiciar penal al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii vizând chestiunea de drept supusă dezlegării în prezenta cauză. De asemenea, la aceeași dată, au fost depuse la dosarul cauzei *concluzii scrise* formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, constatând că nu sunt cereri de formulat sau excepții de invocat, a solicitat doamnei procuror Marinela Mincă să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema de drept supusă dezbaterii.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, a susținut că, pentru a fi admisibilă, sesizarea trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să fie formulată de un complet investit cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță; problema de drept a cărei dezlegare se solicită să nu fi fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție prin intermediul mecanismelor de unificare a practicii judiciare, respectiv hotărâre prealabilă sau recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare; de lămurirea chestiunii de drept să depindă soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

A precizat că problema de drept supusă dezlegării vizează lămurirea îndeplinirii condițiilor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal, în cazul faptei de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu s-a încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă în România, în raport cu modificările legislative intervenite în domeniul asigurărilor obligatorii prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (modificări similare fiind reglementate anterior și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie).

Din perspectiva condiției ca, de dezlegarea care se dă acestei probleme de drept, să depindă soluționarea pe fond a cauzei, procurorul a considerat că nu există o veritabilă problemă de drept.

Astfel, a apreciat că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești întrucât nu sunt întrunite cele trei condiții prevăzute, cumulativ, de legiuitor cu privire la această procedură.

Procurorul a învederat că, în prezenta cauză, instanța de trimitere a apreciat că, urmare a modificărilor legislative intervenite în materie, o faptă precum cea în discuție nu ar mai intra în sfera de sancțiune contravențională, fiind pusă problema reținerii unei fapte de natură penală, în sensul incriminării acesteia prin art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Subsecvent, a susținut că această chestiune nu are caracter de noutate, fiind dezlegată de principiu prin Decizia nr. 537/2016 a Curții Constituționale, context în care a apreciat că, la momentul de referință, fapta era sancționată contravențional potrivit dispozițiilor art. 64 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.

Sub acest aspect, prin Decizia nr. 537/2016, instanța de control constituțional a constatat că nu poate fi reținută existența unui paralelism de reglementare prin dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și dispozițiile art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.

Astfel, în interpretarea dată de instanța de contencios constituțional, fapta de a conduce un vehicul înmatriculat în alt stat, fără a poseda asigurare auto obligatorie, reprezenta, la momentul pronunțării deciziei, contravenția prevăzută de art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, și nu infracțiunea reglementată de art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Deopotrivă, a precizat că, urmare a modificărilor legislative prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie și, ulterior, prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, în vigoare în prezent, în materia asigurărilor de răspundere civilă obligatorie, fapta de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în străinătate continuă să reprezinte o faptă contravențională.

Astfel, s-a constatat că modificările legislative intervenite nu schimbă caracterul contravențional al faptei de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, fără a deține asigurare de răspundere civilă obligatorie pentru pagube produse prin accidente, valabilă pe teritoriul României.

De asemenea, a precizat că, prin cele două acte normative care au intervenit ulterior Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, se prevede obligativitatea încheierii la frontieră a unui contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă în cazul vehiculelor înmatriculate în străinătate care pătrund pe teritoriul României și nu au un contract de asigurare valabil.

Procurorul a invocat și dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție care reglementează aplicarea legii penale mai favorabile, în raport cu care a susținut că nu se pune problema incidenței art. 334 alin. (4) din Codul penal, în situația expusă de instanța de trimitere.

Pentru aceste considerente, a solicitat respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 1.479/284/2018 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile în sensul celor arătate.

Pe fondul cauzei, procurorul a considerat că fapta continuă să fie sancționată contravențional și în prezent, neintrând sub incidența dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Astfel, a învederat dispozițiile art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie care sancționează contravențional încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare a vehiculelor supuse înmatriculării/înregistrării în România.

În cazul vehiculelor înmatriculate/înregistrate în străinătate care pătrund pe teritoriul României și nu au un contract de asigurare valabil sau al căror contract de asigurare expiră pe perioada șederii în România, a învederat că legea prevede obligativitatea încheierii asigurării de frontieră ce are ca scop acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă pentru aceste vehicule, conform art. 30 alin. (1) și (2) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

Deopotrivă, a invocat prevederile art. 30 alin. (5) din aceeași lege care statuează că neîndeplinirea obligației de a încheia asigurarea de frontieră atrage sancționarea conducătorilor acestor vehicule în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat debaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎN ALTA CURTE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin încheierea de ședință din data de 12 martie 2019 pronunțată în Dosarul nr. 1.479/284/2018, în baza art. 475 și art. 476 din Codul de procedură penală, Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, se circumscrie noțiunii de vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

II. Expunerea succintă a cauzei

Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie este investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelului declarat de inculpat împotriva **Sentinței penale nr. 163 din data de 25 octombrie 2018 pronunțate de Judecătoria Răcari în Dosarul nr. 1.479/284/2018.**

Prin sentința penală menționată, printre altele, în baza art. 396 alin. (1), (2) și (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 334 alin. (4) din Codul penal s-a dispus condamnarea inculpatului la pedeapsa de 6 luni închisoare pentru săvârșirea *infracțiunii de punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat.*

Pentru a pronunța această soluție, prin sentința apelată, s-a reținut că, la data de **21 aprilie 2016**, inculpatul a condus pe teritoriul României un autoturism înmatriculat în Spania, fără ca acesta să dețină asigurare pentru cazurile de răspundere civilă

(durata asigurării fiind expirată), așa cum prevăd dispozițiile art. 82 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

Împotriva sentinței penale anterior menționate a declarat apel inculpatul, care, prin motivul referitor la nelegalitatea condamnării pentru infracțiunea prevăzută de art. 334 alin. (4) din Codul penal, a solicitat achitarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, susținând că fapta nu este prevăzută de legea penală deoarece angajarea răspunderii penale doar în cazul în care vehiculele sunt înmatriculate în alt stat implică o discriminare gravă, o atingere adusă dreptului la libera circulație în interiorul spațiului european, iar principiul legalității incriminării consacrat de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale impune ca legea să definească în mod clar infracțiunile, pentru a fi respectat principiul previzibilității.

La termenul din 28 februarie 2019, inculpatul a depus la dosar o cerere scrisă, de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru dezlegarea problemei de drept referitoare la interpretarea tezei „*înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România*” și lămurirea dacă punerea în circulație a unui vehicul înmatriculat într-un stat UE și care are asigurare obligatorie de răspundere civilă expirată se circumscrie sintagmei „*nu are drept de circulație în România*” și, în consecință, constituie element de tipicitate al infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Dezbaterile asupra cererii formulate de inculpat pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 475 din Codul de procedură penală, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile prin care să se statueze asupra problemei de drept, au avut loc la termenul din 12.03.2019, când instanța a constatat îndeplinite cerințele de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală și, ca urmare, a dispus sesizarea instanței supreme.

Instanța de apel, în baza art. 476 alin. (2) din Codul de procedură penală, a dispus suspendarea judecării cauzei până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

III. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

Analizând admisibilitatea cererii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în conformitate cu art. 475 din Codul de procedură penală, Curtea de apel a constatat că solicitarea a fost formulată în cursul judecării unei cauze în ultimă instanță (cauza are ca obiect apelul), aflată pe rolul Curții de Apel Ploiești, iar de lămurirea chestiunii de drept invocate depinde soluționarea acțiunii penale exercitate împotriva inculpatului sub aspectul infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal, în fapt, reținându-se prin sentința apelată că inculpatul a condus pe drumurile publice din România, la data de 21.04.2019, un autoturism înmatriculat în străinătate (Spania) pentru care nu exista asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă (durata asigurării fiind expirată).

Pentru a reține că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, Curtea a avut în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra acestei chestiuni de drept, care nu face nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

Instanța de apel a notat că, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, constituie infracțiunea de punere în circulație a unui

vehicul neînmatriculat și fapta de conducere pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România.

Din analiza dispozițiilor art. 82 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, în forma în vigoare atât în prezent, dar și la momentul când se pretinde că s-ar fi săvârșit fapta ce face obiectul trimiterii în judecată, s-a reținut că autovehiculele înmatriculate în alte state pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice din România, dacă îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena, în data de 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980 pentru ratificarea unor înțelegeri internaționale în domeniul circulației rutiere, dar numai pe perioada cât sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule.

Față de aceste prevederi legale s-a precizat că două sunt condițiile prevăzute de lege pentru ca un vehicul înmatriculat în alt stat să aibă drept de circulație în România, și anume, pe de o parte, să îndeplinească acele condiții tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la 8 noiembrie 1968, iar, pe de altă parte, să fie asigurat pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule.

Curtea a considerat că se impune a se determina dacă voința legiuitorului a fost aceea de a incrimina simpla faptă de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în străinătate dacă acesta nu face obiectul unui contract de asigurare de răspundere civilă obligatorie valid, în condițiile în care legislația în materia asigurărilor pentru răspundere civilă obligatorie prevedea și o răspundere contravențională prin art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.

Astfel, s-a menționat că, la data de 21.04.2016 — care interesează cauza, se prevedea la art. 48 alin. (2) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România în ce condiții vehiculele înmatriculate/înregistrate în afara teritoriului României, care intrau pe teritoriul României, se considerau asigurate: a) dacă numărul de înmatriculare atesta asigurarea potrivit legii statului în care era înmatriculat/înregistrat vehiculul sau acordurilor internaționale de asigurare valabile în România; b) dacă poseda documente internaționale de asigurare valabile în România.

Făcând referire și la dispozițiile art. 56 din același act normativ, Curtea de apel a precizat că art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România prevedea că încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 48 și art. 56 din aceeași lege constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000.000 lei la 20.000.000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării.

În continuare, s-a arătat că Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România a fost abrogată expres de Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie [art. 45 lit. a)], intrată în vigoare, potrivit art. 46 din acest act normativ, la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 12 iunie 2017. Curtea de apel a reținut că acest act normativ nu mai prevede, ca și contravenție, încălcarea de către

persoanele fizice sau juridice a obligațiilor ce le revin față de asigurarea vehiculelor înmatriculate în străinătate, această faptă nefiind menționată nici printre contravențiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice. S-a precizat că art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie reglementează doar sancționarea contravențională pentru neasigurarea vehiculelor înmatriculate în România, text de lege care prevede: *„Încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 3 și a obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (6) și (7) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării. Constatarea și aplicarea acestora se fac de către personalul poliției.”* De asemenea, s-a notat că art. 3 al aceluiași act normativ menționează: *„persoanele fizice sau juridice care au în proprietate vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării în România, precum și tramvaie au obligația să se asigure pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de vehicule în limitele teritoriale prevăzute la art. 2 pct. 18.”*

Prin urmare, a subliniat Curtea, fapta de a conduce pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în străinătate, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare de răspundere civilă valid, nu mai constituie contravenție începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

În această situație, Curtea a concluzionat că, la momentul pretinsei comiterii a faptei deduse judecării, exista o dispoziție legală care prevedea expres ca fiind contravenție fapta de a conduce pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu era asigurat pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule, situație în care nu se poate angaja și răspunderea penală pentru aceeași conduită, fiind vorba, cel puțin, de o neclaritate a reglementării.

S-a considerat că nu se poate reține că, prin intrarea în vigoare a noului Cod penal, ar fi intervenit o abrogare implicită a dispozițiilor art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România. Totodată, s-a subliniat că despre abrogare expresă nu poate fi vorba, în condițiile în care Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România nu este menționată în titlul II — *„Dispoziții privind modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții penale”* din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Fapta de conducere pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, era incriminată și anterior intrării în vigoare a noului Cod penal, prin dispozițiile art. 85 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, iar art. 82 alin. (2) din acest act normativ prevedea aceleași două condiții pentru ca vehiculele înmatriculate în străinătate să poată circula în România.

Față de cele de mai sus, Curtea a concluzionat că, după intrarea în vigoare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse

terților prin accidente de vehicule și tramvaie, acest act de conduită nu mai este prevăzut ca și contravenție, punându-se problema răspunderii penale a celui în cauză, iar chestiunea invocată, a tratamentului în mod nejustificat diferențiat, după cum ar fi vorba despre un vehicul înmatriculat în țară și unul înmatriculat afară, este una de constituționalitate.

În același timp, s-a reținut că instanțele sunt ținute să respecte și considerentele Deciziei nr. 537 din 6.07.2016 a Curții Constituționale a României, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 85 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și ale art. 334 alin. (4) din Codul penal, raportate la cele ale art. 64 alin. (1) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.002 din 13.12.2016, la paragraful 15 al deciziei fiind arătat că *„prevederile art. 334 alin. (4) din Codul penal nu includ, printre ipotezele juridice pe care le reglementează, și faptele prevăzute la art. 64 alin. 4 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România. Astfel, art. 334 alin. (4) din Codul penal incriminează activitatea de punere în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, în timp ce prevederile art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România sancționează contravențional fapte referitoare la neîncheierea contractelor de asigurare sau la neplata primelor de asigurare.”*

Față de conținutul actelor normative expuse și având în vedere considerentele Deciziei nr. 537 din 6.07.2016 a Curții Constituționale a României, Curtea de apel a apreciat că se poate invoca subzistența unei îndoieli cu privire la interpretarea ce trebuie dată noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”, în sensul art. 334 alin. (4) din Codul penal, îndoială care justifică apelarea la instrumentul reglementat de art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală.

IV. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

În urma consultării instanțelor de judecată s-a evidențiat **opinia majoritară** potrivit căreia, în interpretarea dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil, *nu se circumscribe* noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

În acest sens, prin adresele de răspuns, au opinat *Curțile de apel* Brașov, București, Constanța, Iași, Pitești, Ploiești, *Tribunalele* București, Dolj, Gorj, Ialomița, Teleorman, Caraș-Severin și *Judecătoriile* Baia Mare, Odorheiu Secuiesc, Alexandria, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele, Videle, Reghin, Lugoj, Caransebeș.

În argumentarea opiniei exprimate s-a arătat că, prin infracțiunea prevăzută de art. 334 alin. (4) teza ultimă din Codul penal, sunt sancționate încălcări ale normelor care reglementează conduita conducătorilor vehiculelor înmatriculate în alte state, justificat de necesitatea asigurării posibilității de identificare a vehiculelor conduse, în timp ce încheierea asigurării auto obligatorii are o altă finalitate, respectiv aceea a despăgubirii persoanelor vătămate/păgubite prin accidente rutiere.

S-a considerat că încheierea unui contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nu reprezintă o condiție de legalitate a cărei neîndeplinire să atragă incidența legii penale din perspectiva cadrului normativ național, ci implică aplicarea, eventual, a unei sancțiuni contravenționale.

De asemenea, în raport cu dispozițiile art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie care fac trimitere numai la nerespectarea obligației de asigurare a unui vehicul înmatriculat în România (spre deosebire de reglementarea anterioară prevăzută de art. 64 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România), s-a arătat că această situație nu poate fi interpretată în sensul că poate atrage o incriminare a aceleiași fapte în cazul în care vehiculele sunt înmatriculate în afara României, deoarece o astfel de intenție a legiuitorului nu poate fi dedusă din modificarea unor dispoziții privind răspunderea contravențională, ci trebuie să existe un act de legiferare pozitiv, care să respecte exigențele previzibilității și clarității unei incriminări noi sau extinderii sferei de aplicare a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Deopotrivă, au fost enunțate considerentele Deciziei nr. 537/2016 a Curții Constituționale a României în conformitate cu care prevederile art. 334 alin. (4) din Codul penal nu includ printre ipotezele juridice pe care le reglementează și faptele prevăzute la art. 64 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările din România.

În susținerea acestei opinii majoritare au fost invocate și dispozițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care nu se limitează la a interzice aplicarea retroactivă a normelor penale în detrimentul acuzatului, ci consacră și principiul legalității delictelor și pedepselor, ceea ce presupune că o infracțiune trebuie să fie clar definită în lege, perspectivă din care s-a exprimat și punctul de vedere că dispozițiile art. 334 alin. (4) teza ultimă din Codul penal nu corespund exigențelor de previzibilitate impuse de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

S-a mai arătat că lipsa unei asigurări obligatorii pentru autovehiculele înmatriculate în străinătate nu poate fi considerată drept o faptă care să constituie infracțiune întrucât o astfel de interpretare lezează protecția oferită de art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Întrucât în ceea ce privește vehiculele înmatriculate în România o atare faptă constituie contravenție, s-a considerat că atragerea răspunderii penale ar constitui o încălcare a principiului egalității prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituția României, în situația celor care conduc în România vehicule înmatriculate în străinătate pentru care nu există asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, situațiile fiind apreciate ca similare.

În opinie minoritară s-a arătat că, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil, se *circumscrie* noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

În acest sens au opinat *Curțile de Apel* Bacău, Galați, Timișoara, *Tribunalul* Vrancea și *Judecătoriile* Drobeta-Turnu Severin, Vișeu de Sus și Rupea.

În argumentarea unora dintre răspunsurile comunicate, care susțin opinia minoritară, s-a arătat că prevederile art. 334 alin. (4) din Codul penal trebuie coroborate cu prevederile art. 82 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice potrivit căreia autovehiculele înmatriculate în străinătate pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice din România dacă îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena, în data de 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980 pentru ratificarea unor înțelegeri internaționale în domeniul circulației rutiere, dar numai pe perioada cât sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule.

Analiza punctelor de vedere a mai evidențiat opinia comunicată de *Tribunalul Arad* în sensul că, după intrarea în vigoare a *Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie*, fapta de conducere pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în străinătate, dacă acesta nu face obiectul unui contract de asigurare de răspundere civilă obligatorie valid, nu mai este prevăzută ca și contravenție, punându-se problema răspunderii penale a celui în cauză, chestiunea invocată, a tratamentului în mod nejustificat diferențiat, după cum ar fi vorba despre un vehicul înmatriculat în țară și unul înmatriculat în străinătate, fiind una de constituționalitate.

Răspunsurile *Curților de Apel* Alba Iulia, Cluj, Craiova, Târgu Mureș, Suceava, Oradea, ale *Tribunalelor* Brașov, Cluj, Covasna, Bistrița-Năsăud, Maramureș, Sălaj, Constanța, Olt, Timiș și ale *Judecătoriilor* Făgăraș, Zămești, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Întorsura Buzăului, Reșița, Oravița, Moldova Nouă, Turda, Gherla, Huedin, Bistrița, Beclean, Năsăud, Sighetu Marmăției, Târgu Lăpuș, Dragomirești, Mangalia, Medgidia, Hârșova, Babadag, Măcin, Slatina, Caracal, Balș, Corabia, Târgu Jiu, Târgu-Cărbunești, Novaci și Luduș cuprind mențiunea neidentificării, în jurisprudența acestora ori, după caz, a unor instanțe din circumscripție, a unor hotărâri relevante pentru problema de drept ce face obiectul sesizării, în cazul tribunalelor fiind precizat că problema de drept excedează competenței lor de judecată.

Pe site-ul Institutului Național al Magistraturii, la rubrica unificarea practicii judiciare în materia dreptului penal și a dreptului procesual penal, se regăsește minuta întâlnirii președinților secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel cu procurorii-șefi de secție judiciară de la nivelul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și parchetelor de pe lângă curțile de apel, din 21—22 noiembrie 2016, potrivit căreia participanții la întâlnire au apreciat, în unanimitate, că fapta inculpatului de a conduce pe drumurile publice din România un autoturism înmatriculat în alt stat, în condițiile în care nu deține asigurare de răspundere civilă valabilă sau a cărui asigurare a expirat, nu este prevăzută de legea penală, având în vedere principiul previzibilității și caracterului accesibil al legislației în vigoare.

V. **Opinia specialiștilor consultați**

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

Departamentul de Drept public al Facultății de Drept din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași a opinat în sensul că „fapta inculpatului de a conduce pe drumurile publice din România un vehicul înmatriculat în alt stat pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil” nu poate atrage răspunderea penală în sensul dispozițiilor art. 334 alin. (4) teza a II-a din Codul penal, respectiv că ipoteza în cauză nu se circumscrie noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

În esență, plecând de la împrejurarea că fapta de a circula cu un autoturism înmatriculat în alt stat, fără asigurare valabilă sau cu asigurarea expirată în timpul șederii în România, nu mai este reglementată prin lege specială drept contravenție (Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România fiind abrogată prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie), s-a arătat că această faptă nu poate fi asimilată conținutului constitutiv al infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) teza a II-a din Codul penal, având în vedere principiul legalității ce guvernează dreptul penal, transpus în art. 1 alin. (1) din Codul penal.

S-a precizat că principiul legalității incriminării și al pedepsei consacrat de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale impune legea să definească, în mod clar, infracțiunile și pedepsele.

Prin punctul de vedere comunicat s-a considerat că art. 334 alin. (4) teza a II-a din Codul penal este redactat într-o manieră care creează confuzii destinatarilor săi asupra întinderii laturii obiective a infracțiunii sau certitudinea că numai anumite acțiuni ar intra în conținutul acesteia, respectiv creează confuzii cu privire la ce presupune în concret circulația unui vehicul înmatriculat în alt stat, fără drept de circulație în România.

Deși aplicabilitatea art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenție este restrânsă doar în cazul deschiderii unei noi proceduri judiciare împotriva aceleiași persoane pentru același delict, în acord și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a subliniat că o faptă nu poate fi calificată, concomitent, ca fiind de natură penală și contravențională, fiind astfel nelegală aplicarea unei duble sancțiuni.

Pe de altă parte, s-a arătat că nu poate fi primită interpretarea că abrogarea din sfera contravențională realizată prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie ar situa această faptă în sfera ilicitului penal.

În raport cu dispozițiile art. 76 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și ale art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, față de succesiunea de legi în timp, precum și conținutul textelor normative indicate, s-a reținut că fapta conducătorului auto care conduce un autoturism înmatriculat în România, dar care nu are asigurare de răspundere auto, constituie contravenție, fără a distinge între situațiile când asigurarea nu a fost încheiată sau a expirat, reținerea certificatului de înmatriculare operând în toate ipotezele.

În opinia exprimată nu are legătură cu latura subiectivă a infracțiunii diferențierea între autoturismele înmatriculate în

România, pentru care fapta de conducere fără asigurare de răspundere auto ar constitui contravenție, și autovehiculele înmatriculate în alt stat, pentru care fapta de conducere fără asigurare de răspundere civilă ar constitui infracțiune, întrucât introduce un element de imprevizibilitate și discriminare.

Pentru acest motiv, s-a apreciat că aceeași faptă, de conducere pe drumurile publice a unui autovehicul fără asigurare sau cu asigurarea de răspundere civilă expirată, indiferent de țara în care este înmatriculat autoturismul, constituie contravenție, așa cum se prevede în art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

Centrul de cercetări în Științe penale al Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest din Timișoara a opinat, cu prioritate, că sunt întrunite condițiile de admisibilitate ale sesizării în raport cu criteriile de admisibilitate stabilite de art. 475 din Codul de procedură penală.

În opinia juridică transmisă, pe fondul sesizării, s-a considerat că, în accepțiunea normei înscrise în art. 334 alin. (4) din Codul penal, un autovehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, nu se circumscrie noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

În esență, s-a arătat că, pentru a determina în ce măsură noțiunea de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România” poate include și ipoteza unui vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, trebuie identificată, în primul rând, valoarea socială protejată prin norma de incriminare înscrisă la art. 334 din Codul penal.

Au fost enunțate puncte de vedere doctrinare privitoare la valoarea socială protejată prin norma de incriminare înscrisă la art. 334 din Codul penal, opinându-se, deopotrivă, că valoarea socială protejată de norma de incriminare se referă la siguranța circulației pe drumurile publice văzută din perspectiva necesității de a putea identifica și de a ține o evidență a autovehiculelor care sunt puse în circulație, prin intermediul operațiunii de înmatriculare/înregistrare.

Pornind de la dispozițiile art. 82 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice — „Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile înmatriculate în alte state **pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice din România, dacă îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980, dar numai pe perioada cât sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule**”, s-a precizat că analiza prevederilor cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice nu relevă că încălcarea dispozițiilor enunțate ar atrage o anumită răspundere juridică, cu atât mai puțin o răspundere penală.

În ceea ce privește noțiunea de *drept de circulație* a fost subliniat că nu are o definiție legală, iar ambiguitatea acestei sintagme folosite de legiuitor nu poate justifica extinderea sferei de incriminare a infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal. O interpretare contrară ar însemna încălcarea

principiului legalității incriminării, în ceea ce privește cerința privind claritatea textului de incriminare și previzibilitatea acestuia.

Conform punctului de vedere transmis, simpla lipsă a dreptului de circulație a unui vehicul nu poate atrage, în mod automat, răspunderea penală a unei persoane.

Totodată, s-a susținut că nu se poate lărgi sfera de reglementare a infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal, astfel încât să includă și situația unui vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, în condițiile în care legiuitorul a considerat că fapta de a conduce un autovehicul înmatriculat în România, a cărui asigurare obligatorie a expirat, constituie contravenție, prezentând, așadar, un grad de pericol social redus (art. 64 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România și art. 37 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie).

A fost reliefat că, în legătură cu această chestiune, s-a pronunțat Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 537 din 6 iulie 2016, iar argumentele reținute în cuprinsul acestei decizii și-au menținut valabilitatea și ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

Având în vedere cele expuse, s-a considerat că o eventuală extindere a sferei de incriminare a infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal ar conduce, în realitate, la o interpretare a dispozițiilor de drept penal în defavoarea inculpatului.

Totodată, analizându-se dispozițiile art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, s-a apreciat că ceea ce se sancționează contravențional este încălcarea obligației de asigurare pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de vehicule, așa încât fapta nu poate constitui infracțiune pentru simplul motiv că vehiculul este înmatriculat în străinătate, agravarea răspunderii făptuitorului în această din urmă situație nefiind justificată.

De asemenea, s-a considerat că dispozițiile legale antemenționate nu fac distincție, în ceea ce privește răspunderea contravențională pentru circulația pe drumurile publice a unor autovehicule fără a avea încheiată asigurare de răspundere civilă auto obligatorie, între vehiculele înmatriculate în România și vehiculele care sunt înmatriculate în străinătate.

S-a mai precizat că în privința vehiculelor înmatriculate în Uniunea Europeană operează principiul libertății de circulație a mărfurilor, în baza art. 26 din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, și nu se poate stabili un regim juridic diferit între vehiculele înmatriculate în alte state membre și vehiculele înmatriculate în România, cu atât mai mult cu cât dispozițiile din legislația primară a Uniunii Europene se aplică în mod direct.

Așadar, privit din această perspectivă, s-a apreciat că și vehiculelor înmatriculate în Uniunea Europeană ar trebui să li se aplice același regim juridic precum vehiculelor înmatriculate în România, situație față de care conducerea unui astfel de autovehicul pe drumurile publice din România de către o persoană fizică română, fără a respecta legislația incidentă

privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, nu poate constitui infracțiune, ci, eventual, contravenție.

VI. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate mai multe hotărâri judecătorești prin care instanțele au stabilit că fapta de a conduce pe drumurile publice un vehicul pentru care nu există un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil *nu intră în sfera de aplicabilitate* a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal.

În acest sens au fost identificate următoarele hotărâri: *Decizia penală nr. 32/A din 8 ianuarie 2015*, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 2.791/740/2014 (fapta din 12.04.2014), *Decizia penală nr. 1.491/A din 5 noiembrie 2015*, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală, în Dosarul nr. 7.500/740/2014* (fapta din 29.06.2014), *Sentița penală nr. 343 din 26 iunie 2017*, pronunțată de Judecătoria Sectorului 6 București, în Dosarul nr. 14.630/303/2016, definitivă, *Încheierea nr. 298 R din 29 martie 2019*, pronunțată de Judecătoria Brașov, în Dosarul nr. 2.534/197/2019, definitivă (fapta din 20 aprilie 2018).

De asemenea, au fost identificate hotărâri judecătorești prin care instanța a stabilit cu caracter definitiv că fapta de a conduce pe drumurile publice un autovehicul pentru care nu există un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil constituie infracțiunea prevăzută de art. 334 alin. (4) din Codul penal: *Sentița penală nr. 2.368 din 4 decembrie 2015*, pronunțată de Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, în Dosarul nr. 7.445/225/2016, definitivă prin neapelare (fapta din 27.02.2015), *Sentița penală nr. 102 din 13 februarie 2018*, pronunțată de Judecătoria Vișeu de Sus, în Dosarul nr. 2.747/336/2018, definitivă prin neapelare (fapta din 18.12.2015), *Decizia penală nr. 1.167/A din 15 noiembrie 2018*, pronunțată de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori, pronunțată în Dosarul nr. 3.351/324/2017 (fapta din 18.12.2016), *Decizia penală nr. 405 din 29 martie 2019*, pronunțată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul nr. 4.350/270/2018 (fapta din 1.06.2017), *Decizia penală nr. 161 din 7 februarie 2019*, pronunțată de Curtea de Apel Bacău — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, în Dosarul nr. 2.592/270/2018 (fapta din 6.10.2017), *Sentița penală nr. 804 din 8 martie 2019*, pronunțată de Judecătoria Timișoara, în Dosarul nr. 26.018/325/2018, definitivă prin Decizia penală nr. 458 din 6 mai 2019 a Curții de Apel Timișoara — Secția penală (fapta din 31.07.2017), *Decizia penală nr. 80 din 19 ianuarie 2018* a Curții de Apel Timișoara — Secția penală, pronunțată în Dosarul nr. 10.914/325/2017 (fapta din 28.08.2015), *Încheierea nr. 546 R din 21 mai 2018*, pronunțată de Judecătoria Brașov — Secția penală, în Dosarul nr. 8.023/197/2018 (fapta din 17.09.2017), *Decizia penală nr. 763/A din 28 aprilie 2016*, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în Dosarul nr. 17.937/302/2015 (fapta din 5.11.2014), *Decizia penală nr. 435/A din 20 martie 2015*, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția I penală, în Dosarul nr. 4.423/740/2014 (fapta din 16.03.2013).

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

2.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, documentarea prealabilă întocmirii prezentului raport nu a condus la identificarea unor hotărâri judecătorești în care instanța supremă să fi examinat explicit chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

3. *Jurisprudența Curții Constituționale*

Decizia relevantă pentru problema de drept analizată este Decizia nr. 537/2016 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.002 din 13 decembrie 2016, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată și s-a constatat că dispozițiile art. 85 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și ale art. 334 alin. (4) din Codul penal, raportate la cele ale art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Prin considerentele acestei decizii, Curtea Constituțională a constatat, în esență, că nu poate fi reținută existența unui paralelism de reglementare între dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și cele ale art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, acestea sancționând, în realitate, penal și contravențional, conduite distincte ce afectează categorii de relații sociale distincte.

Relevantă este, de asemenea, Decizia nr. 406/2017 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 4 octombrie 2017, prin care s-a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată și s-a constatat că dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal, prin raportare la prevederile art. 112 alin. (1) lit. s) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

VII. **Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului**

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

VIII. **Punctul de vedere exprimat de Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție** este în sensul că, în interpretarea dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil, *nu se circumscrie* noțiunii de „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

Printre argumentele enunțate au fost considerentele Deciziei nr. 537/2016 a Curții Constituționale — publicată sub imperiul Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România — care sancționa contravențional încălcarea obligației de asigurare atât pentru vehiculele supuse înmatriculării în România, cât și pentru vehiculele înmatriculate în străinătate — în conformitate cu care instanța de contencios constituțional a stabilit o distincție între încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto și conduitele incriminate de dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și delimitează chestiunile privitoare la înmatriculare, care intră sub incidența legii penale, de chestiunile privitoare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, pe care le plasează în afara sferei de aplicare a normei de incriminare cuprinse în art. 334 alin. (4) din Codul penal. S-a considerat că numai în această interpretare și numai în condițiile respectării distincției și a delimitării realizate în considerentele Deciziei nr. 537/2016 Curtea Constituțională a stabilit caracterul constituțional al dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal,

respectarea principiului legalității incriminării și caracterul previzibil al normei de incriminare cuprinse în art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Totodată, a fost invocată Decizia nr. 406/2017 a Curții Constituționale — publicată sub imperiul Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie — care sancționează contravențional numai încălcarea obligației de asigurare pentru vehicule supuse înmatriculării în România — cu referire la care s-a precizat că menține distincția operată prin Decizia nr. 537/2016 a Curții Constituționale între încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto și conduitele incriminate în dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal, precum și delimitarea între chestiunile privitoare la înmatriculare, plasate sub incidența legii penale, în raport cu chestiunile privitoare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto, plasate în afara sferei de aplicare a normei de incriminare cuprinse în art. 334 alin. (4) din Codul penal.

S-a considerat că omisiunea legiuitorului de a sancționa contravențional încălcarea obligației de asigurare pentru vehiculele înmatriculate în străinătate, sub imperiul Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, nu poate conduce la includerea, implicită, a faptei de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, cu încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto, în sfera de aplicare a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, întrucât incriminarea unei fapte nu poate să depindă de evoluția legislației contravenționale, iar revizuirea legislației extrapenale în domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto nu poate opera modificări implicite ale sferei de aplicare a normelor de incriminare cuprinse în Codul penal.

Determinată, probabil, de transpunerea articolului 4 din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, eliminarea contravenției privind încălcarea obligației de asigurare pentru vehiculele înmatriculate în străinătate nu poate produce efecte asupra sferei de aplicare a normei de incriminare, fără a încălca principiul legalității incriminării și previzibilitatea normei de incriminare.

Deopotrivă, a fost invocat art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei ce interzice extinderea câmpului de aplicare a infracțiunilor existente la fapte care anterior nu constituiau infracțiuni, după cum prevede că legea penală nu trebuie să fie aplicată extensiv în defavoarea persoanei acuzate, de exemplu, prin analogie, întrucât legea trebuie să definească clar infracțiunile și pedepsele pe care le reprimă.

În susținerea punctului de vedere s-a arătat că, pe baza dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, coroborate cu considerentele deciziilor nr. 537/2016 și nr. 406/2017 ale Curții Constituționale, nu se poate stabili, cu nivelul de precizie impus de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, că fapta de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, cu încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto, ar intra în sfera de incidență a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal. Dimpotrivă, s-a susținut că deciziile Curții Constituționale menționate conduc la concluzia contrară,

în sensul că, în ipoteza vehiculelor înmatriculate în străinătate, inexistența unui contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabil nu determină aplicarea tezei referitoare la un „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”, prevăzută în art. 334 alin. (4) din Codul penal.

IX. Punctul de vedere al Ministerului Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin Adresa nr. 1.006/C/1.306/III-5/2019, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat punctul de vedere asupra chestiunii de drept a cărei rezolvare de principiu s-a solicitat.

Potrivit dispozițiilor art. 475 din Codul de procedură penală, punctul de vedere exprimat a fost în sensul că sesizarea Curții de Apel Ploiești **este inadmisibilă**, motivat de faptul că problema supusă analizei nu reprezintă o veritabilă chestiune de drept și nu are caracter de noutate, pentru a fi îndeplinite toate condițiile de admisibilitate ale sesizării.

S-a reținut că problema de drept ce face obiectul sesizării vizează lămurirea îndeplinirii condițiilor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal în cazul faptei de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu s-a încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă în România, în raport cu modificările legislative intervenite în domeniul asigurărilor obligatorii RCA prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (modificări similare fiind reglementate anterior și prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie).

În urma examinării aspectelor prezentate prin încheierea de sesizare s-a constatat că situația juridică semnalată își găsește rezolvarea în Decizia nr. 537 din 6 iulie 2016 a Curții Constituționale a României, pronunțată în soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 85 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice și art. 334 alin. (4) din Codul penal, prin care s-a arătat că aceste din urmă prevederi legale nu includ, printre ipotezele juridice pe care le reglementează, și faptele prevăzute de art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.

Astfel, făcând trimitere la Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1/1995 prin care s-a statuat că puterea de lucru judecat ce însoțește actele jurisdicționale, deci și deciziile Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină, prin punctul de vedere comunicat, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a precizat că, în interpretarea dată de instanța de contencios constituțional, fapta de a conduce un vehicul înmatriculat în alt stat, fără a poseda asigurare auto obligatorie reprezenta (la momentul pronunțării deciziei), contravenția prevăzută de art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, și nu infracțiunea reglementată de art. 334 alin. (4) din Codul penal.

Raportat la modificările legislative intervenite în materia asigurărilor RCA prin intrarea în vigoare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (iar anterior prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru

prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie), s-a considerat că acestea nu schimbă caracterul contravențional al faptei de a conduce pe drumurile publice un vehicul înmatriculat în alt stat, fără a deține asigurare pentru răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente, valabilă pe teritoriul României.

Astfel, s-a arătat că, în cazul Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, în vigoare la data faptei deduse judecării — 21 aprilie 2016, răspunderea pentru acest tip de fapte *era reglementată în cuprinsul unei singure dispoziții legale* — art. 64 alin. 1, care avea în vedere atât fapta persoanei care conducea fără asigurare valabilă un autovehicul înmatriculat în România, cât și pe cea a persoanei care conducea un vehicul înmatriculat în alt stat, în aceleași condiții, *constitua contravenție și se sancționa* cu amendă și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării.

S-a precizat că, ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie (care a abrogat Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România) s-a scindat normativ reglementarea răspunderii pentru cele două tipuri de fapte, respectiv cele vizând vehiculele înmatriculate/înregistrate în România și cele înmatriculate în străinătate care circulă fără RCA valabil, însă a fost menținută răspunderea contravențională pentru aceste fapte.

Astfel, au fost evocate dispozițiile art. 35 alin. (9) coroborate cu dispozițiile art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie care prevedea răspunderea contravențională pentru încălcarea obligativității încheierii contractului RCA pentru proprietarii vehiculelor supuse înmatriculării/înregistrării în România și aplicarea sancțiunii cu amenda și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării.

Pe de altă parte, s-a arătat că, în cazul vehiculelor înmatriculate/înregistrate în străinătate care pătrundeau pe teritoriul României și nu aveau un contract RCA valabil sau al căror contract RCA expira pe perioada șederii în România, ordonanța reglementa obligativitatea încheierii asigurării de frontieră care avea ca scop acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă pentru aceste vehicule — art. 29 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie. Totodată, s-a menționat că în cuprinsul art. 30 alin. (5) al actului normativ se statua că neîndeplinirea obligației de a încheia asigurarea de frontieră atrage *sancționarea conducătorilor acestor vehicule în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România*.

Conform punctului de vedere exprimat de parchet, Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie conține reglementări similare ordonanței de urgență abrogate.

Astfel, dacă art. 37 alin. (9) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii

produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie statuează că încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 3 (ce reglementează obligativitatea încheierii contractului RCA pentru proprietarii vehiculelor supuse înmatriculării/înregistrării *în România*) constituie contravenție și se sancționează cu amendă și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării, s-a evidențiat că pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate *în străinătate* care pătrund pe teritoriul României și nu au un contract RCA valabil sau al căror contract RCA expiră pe perioada șederii în România, dispozițiile art. 30 alin. (1) și (2) din aceeași lege prevăd obligativitatea încheierii asigurării de frontieră care are ca scop acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă pentru aceste vehicule. Potrivit art. 30 alin. (5) din același act normativ, neîndeplinirea obligației de a încheia asigurarea de frontieră atrage *sancționarea conducătorilor acestor vehicule în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România*.

S-a conchis că și în acest din urmă caz este reglementată răspunderea contravențională prin trimitere la normele aplicabile proprietarilor de vehicule înmatriculate/înregistrate în România.

Raportat la cele expuse și la considerentele Deciziei nr. 537/2016 a Curții Constituționale s-a concluzionat că modificările legislative din materia asigurărilor nu influențează caracterul contravențional al faptei de a conduce un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract valabil de asigurare obligatorie de răspundere civilă, și, prin urmare, nu ne aflăm în prezența unei veritabile probleme de drept.

Pe de altă parte, s-a observat că, la data săvârșirii faptei deduse judecătii, respectiv 21 aprilie 2016, modificările legislative invocate de instanța care a formulat sesizarea ca fiind aparent nefavorabile inculpatului nu intraseră în vigoare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 care a reprezentat prima modificare în materia asigurărilor obligatorii RCA a intrat în vigoare la data de 26 septembrie 2016, iar Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie a intrat în vigoare la 12 iulie 2017).

Prin urmare, interpretarea dată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 537/2016, prin care s-a statuat cu caracter obligatoriu că fapta de a conduce un autovehicul înmatriculat în străinătate pe teritoriul României, fără a poseda o asigurare RCA, reprezintă contravenția prevăzută de art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, s-a apreciat că rămâne aplicabilă, fără a se mai putea pune în discuție angajarea răspunderii penale pentru o faptă considerată contravenție la data comiterii ei.

Nu în ultimul rând s-a observat că modificările legislative intervenite în domeniul asigurărilor obligatorii pentru răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților conțin norme tranzitorii prin care s-a statuat că noile reglementări se vor aplica doar contractelor/polițelor de asigurare RCA emise ulterior intrării în vigoare a acestora și în legătură cu toate prejudiciile ce se despăgubesc în baza acestora, în acest sens fiind art. 36 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților persoane prin accidente de vehicule

și de tramvaie și, respectiv, art. 39 alin. (3) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

Prin urmare, s-a arătat că regimul juridic specific asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto, la data săvârșirii faptei, era cel prevăzut în Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, în vigoare la momentul comiterii faptei deduse judecătii.

În consecință, s-a constatat că modificările legislative ulterioare nu influențează cauza dedusă judecătii, aspectele statuate cu caracter obligatoriu prin Decizia nr. 537/2016 a Curții Constituționale oferind dezlegare problemei de drept semnalate.

Față de argumentele expuse, s-a considerat că nu ne aflăm în prezența unei veritabile probleme de drept, fapt ce conduce la inadmisibilitatea sesizării.

X. Dispoziții legale relevante:

Art. 15 din Codul penal — Trăsăturile esențiale ale infracțiunii

(1) *Infracțiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o.*

Art. 334 din Codul penal — Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat

(4) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.*

Art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată

Este interzisă circulația pe drumurile publice a vehiculelor care nu corespund din punct de vedere tehnic, a celor neasigurate obligatoriu de răspundere civilă auto pentru pagube produse terților prin accidente de circulație, a celor pentru care a intervenit suspendarea înmatriculării, precum și a vehiculelor înregistrate al căror termen de valabilitate a inspecției tehnice periodice a expirat ori este anulat.

Art. 82 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată

(2) *Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile înmatriculate în alte state pot trece frontiera de stat și pot circula pe drumurile publice din România, dacă îndeplinesc condițiile tehnice prevăzute în Convenția asupra circulației rutiere, încheiată la Viena la 8 noiembrie 1968 și ratificată de România prin Decretul nr. 318/1980, dar **numai pe perioada cât sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de autovehicule.***

(4) *Autovehiculele, tractoarele agricole sau forestiere și remorcile înmatriculate **în alte state**, deținute de persoane care au **sediu sau domiciliul în România**, pot fi conduse pe drumurile publice pe o perioadă de maximum 90 de zile de la introducerea acestora în țară, **dacă sunt asigurate pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a pagubelor produse prin accidente de circulație.***

Art. 112 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată

(1) **Certificatul de înmatriculare sau de înregistrare ori dovada înlocuitoare a acestuia se reține** de către poliția rutieră în următoarele cazuri:

(...)

s) **vehiculul nu este asigurat de răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, conform legii.**

(2) **În situațiile** prevăzute la alin. (1) lit. b), c), e), g), h¹), k), o), p), r), s) și y), **la reținerea certificatului de înmatriculare sau de înregistrare**, polițistul rutier eliberează conducătorului de vehicul o dovadă înlocuitoare **fără drept de circulație**, iar în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a), d), f), h), i), j), l), m), n), t), u), v) și x), o dovadă înlocuitoare cu drept de circulație pentru 15 zile.

Art. 48 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România

(1) Persoanele fizice sau juridice care au în proprietate vehicule supuse înmatriculării/înregistrării **în România**, precum și tramvaie au obligația să se asigure pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a pagubelor produse prin accidente de vehicule în limitele teritoriale de acoperire și să mențină valabilitatea contractului de asigurare prin plata primelor de asigurare, precum și să aplice pe parbrizul vehiculului sau în alt loc vizibil din exterior vigneta.

(2) Persoanele care intră pe teritoriul României cu **vehicule înmatriculate/înregistrate în afara teritoriului României se consideră asigurate**, în condițiile prezentei legi, în una dintre următoarele situații:

a) dacă numărul de înmatriculare/înregistrare atestă asigurarea potrivit legii statului în care este înmatriculat/înregistrat vehiculul sau acordurilor internaționale de asigurare valabile în România;

b) dacă posedă documente internaționale de asigurare valabile în România.

(3) Fac excepție de la dispozițiile prezentului articol persoanele fizice și juridice, pe timpul utilizării vehiculelor pentru cursele de întreceri, raliuri sau antrenamente, care se pot asigura facultativ pentru astfel de riscuri.

Art. 56 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România

(1) Persoanele care folosesc pe teritoriul României vehicule înmatriculate/înregistrate în străinătate și neasigurate în străinătate, potrivit art. 48 alin. 2, sau a căror asigurare expiră pe durata șederii în România **datorează prime de asigurare conform prevederilor legale.**

(2) Personalul poliției de frontieră **nu va verifica** documentele de asigurare pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate **în statele membre ale Uniunii Europene**, pentru acestea numerele de înmatriculare/înregistrare fiind garanția asigurării.

(3) La intrarea sau ieșirea din țară, personalul poliției de frontieră de la punctele de control pentru trecerea frontierei de stat a României va controla documentele de asigurare și va solicita proprietarului, împuternicitului acestuia sau conducătorului vehiculului înmatriculat/înregistrat **în state terțe** dovada plății primei de asigurare datorate. Persoanele neasigurate sau persoanele care la control nu pot face dovada asigurării ori a plății acesteia **vor fi obligate să încheie**

asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de vehicule și să achite prima de asigurare la entitățile desemnate în acest sens de către asiguratorii care au dreptul să practice asigurarea obligatorie conform art. 5 alin. 1.

(4) Vehiculele înmatriculate/înregistrate în state terțe care intră pe teritoriul altui stat membru al Uniunii Europene nu vor fi supuse controlului privind documentele de asigurare, acest control putând a fi efectuat numai **prin sondaj.**

Art. 64 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România

(1) Încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 48 și 56 **constituie contravenție** și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării.

Art. 85 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind asigurările și reasigurările în România

(4) **Conducerea pe drumurile publice** a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau **a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România**, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.

Art. 3 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie — Obligativitatea încheierii contractului RCA

Persoanele fizice sau juridice care au în proprietate vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării **în România**, precum și tramvaie au obligația să se asigure pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de vehicule în limitele teritoriale prevăzute la art. 2 pct. 18.

Art. 30 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie — Prevederi generale

(1) Asigurarea de frontieră are ca scop acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă pentru vehiculele care sunt înmatriculate/înregistrate **într-un stat terț** care pătrund pe teritoriul României fără a avea un contract RCA valabil sau al căror contract RCA expiră pe perioada șederii în România.

(2) **Conducătorul auto al unui vehicul care este înmatriculat/înregistrat într-un alt stat**, cu excepția aceluia care deține o Carte Verde valabilă, emisă sub autoritatea unui birou național competent, și cu excepția conducătorului auto a cărui asigurare de răspundere civilă pe teritoriul statului membru de reședință este garantată de biroul național al aceluia stat, **încheie un contract de asigurare de frontieră.**

(3) Asigurarea de frontieră se încheie la data intrării vehiculului pe teritoriul României sau cel târziu la data expirării documentului internațional de asigurare pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule valabil în România, pentru o perioadă de 30 de zile.

(4) Pentru vehiculele care staționează în mod obișnuit în alte state decât cele aflate în aria de competență a unui birou național, asigurarea de frontieră se poate prelungi pe noi perioade de câte 30 de zile.

(5) La încheierea asigurării de frontieră, în baza unei prime de asigurare, se emite conducătorului auto al vehiculului un

document denumit Asigurare de frontieră RC pentru vehicule cu valabilitate în toate statele membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană.

Art. 31 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie — Cerințele și riscurile acoperite

(5) *Conducătorii vehiculelor care nu își îndeplinesc obligația de a încheia asigurarea de frontieră sunt sancționați în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România.*

Art. 37 din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie — Contravenții și sancțiuni

(9) *Încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 3 și a obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (6) și (7) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării. Constatarea și aplicarea acestora se fac de către personalul poliției.*

XI. Opinia judecătorului-raportor asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Analizând chestiunea de drept supusă dezlegării, judecătorul-raportor a apreciat că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării formulate de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 1.479/284/2018 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*Dacă, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, se circumscrie noțiunii de vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România.*”

Pe fondul sesizării, a considerat că, în interpretarea dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, nu se circumscrie noțiunii „vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România”.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată consideră că sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie este inadmisibilă pentru următoarele considerente:

Reglementând condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, legiuitorul a stabilit în art. 475 din Codul de procedură penală posibilitatea curților de apel sau a tribunalelor, investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, care constată, în cursul judecății, existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și asupra căreia instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prin care să se dea o rezolvare de principiu respectivei probleme de drept.

În raport cu textul legal evocat se constată că admisibilitatea unei sesizări în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile

pentru dezlegarea unei chestiuni de drept este subsumată îndeplinirii cumulative a trei condiții, respectiv: completul de judecată care a formulat sesizarea să fi fost investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță; chestiunea de drept care formează obiectul sesizării să nu fi fost dezlegată anterior printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare; soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept care formează obiectul sesizării.

În cauză, se constată îndeplinită condiția privind titularul sesizării și etapa procesuală în care poate fi formulată, deoarece instanța care a adresat sesizarea este Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, respectiv cu apelul declarat de inculpat împotriva Sentinței penale nr. 163 din 25 octombrie 2018 pronunțate de Judecătoria Răcari în Dosarul nr. 1.479/284/2018, prin care s-a dispus condamnarea la pedeapsa închisorii pentru infracțiunea de punere în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, în baza art. 396 alin. (1), (2) și (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 334 alin. (4) din Codul penal.

De asemenea, este întrunită condiția negativă impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, întrucât problema de drept cu care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție nu a făcut obiectul unei hotărâri prealabile sau al unui recurs în interesul legii și nici nu formează obiectul unui asemenea recurs.

În ceea ce privește cea de-a treia condiție prevăzută de art. 475 din Codul de procedură penală este de precizat că hotărârile prealabile au menirea de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii și sunt obligatorii pentru instanțe.

Scopul procedurii este de a da dezlegări unor probleme veritabile de drept, când pe parcursul soluționării unei cauze penale se pune problema interpretării și aplicării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea da naștere mai multor soluții.

Conform art. 475 din Codul de procedură penală, Înaltei Curți de Casație și Justiție îi revine competența de a interpreta norma pentru cunoașterea exactă a acesteia, de a clarifica sensul și scopul normei, astfel că procedura prealabilă nu poate fi folosită în cazul în care aplicarea corectă a dreptului se impune în mod evident, încât nu lasă loc la îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate.

Soluționarea pe fond a unei cauze depinde de lămurirea chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării numai atunci când decizia instanței supreme produce un efect concret asupra conținutului hotărârii instanței de trimitere.

Sesizarea trebuie să conducă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar chestiunea de drept supusă dezlegării trebuie să fie de o dificultate rezonabilă și de natură a da naștere, în mod previzibil, unor interpretări judiciare diferite, fără a se tinde la dezlegarea unor probleme teoretice sau la soluționarea propriu-zisă a unor aspecte care țin de fondul cauzei (în acest sens, Decizia nr. 14/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015, Decizia nr. 16/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 3 iulie 2015, Decizia nr. 4/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 19 aprilie 2018).

În speță, sesizarea instanței supreme prin mecanismul de unificare a jurisprudenței prevăzut de art. 475 din Codul de procedură penală pune în discuție, în esență, previzibilitatea

includerii în sfera de incidență a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal a faptei de conducere pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în alt stat, cu încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto (asigurare expirată), după momentul abrogării *Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 30 decembrie 1995, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru argumentele care vor fi expuse în continuare, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită nu constituie o reală problemă de drept, generată de dificultăți de interpretare a normei de incriminare sau de opinii divergente exprimate în acest sens și argumentate din punct de vedere juridic.

Sucesiunea în timp a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule reliefează că **Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România** (abrogată în prezent) prevedea în **art. 64 alin. 1** că *încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 48 și art. 56 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1000 lei la 2000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării*. Articolul 56 din acest act normativ viza persoanele care foloseau pe teritoriul României **vehicule înmatriculate/înregistrate în străinătate și neasigurate în străinătate sau a căror asigurare expira pe durata șederii în România**.

Prin art. 40 din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvai**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 19 septembrie 2016, a fost abrogată Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România.

Sub aspectul răspunderii juridice, ordonanța de urgență menționată prevedea la **art. 35 alin. (9)** că *încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 4 și a obligației prevăzute la art. 9 alin. (3) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului, până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării*. Articolul 4 din această ordonanță se referea la persoanele fizice sau juridice care aveau în proprietate vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării **în România**, precum și tramvaie care aveau obligația să se asigure pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de vehicule în limitele teritoriale prevăzute la art. 3.

Totodată, în cuprinsul **art. 30 alin. (5)** din același act normativ era prevăzut: *„Conducătorii vehiculelor care nu își îndeplinesc obligația de a încheia asigurarea de frontieră sunt sancționați în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România.”* Potrivit **art. 29 alin. (1) și (2)** din ordonanța de urgență, asigurarea de frontieră — care avea drept scop acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă — era obligatorie în cazul vehiculelor înmatriculate/înregistrate **într-un stat terț** care pătrundeau pe teritoriul României fără a avea un contract RCA valabil sau al căror contract RCA expira pe perioada șederii în România, precum și în cazul vehiculelor înmatriculate/înregistrate **în alt stat**, cu excepția aceluia care deține o Carte Verde valabilă, precum și cu excepția

conducătorului auto a cărui asigurare de răspundere civilă pe teritoriul statului membru de reședință era garantată de biroul național al aceluia stat.

Ulterior, prin **Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 12 iunie 2017, intrată în vigoare la 30 de zile de la publicare, conform art. 46, au fost abrogate Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvai.

Prin **art. 37 alin. (9)** din **Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie** se prevede că *încălcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 3 și a obligațiilor prevăzute la art. 6 alin. (6) și (7) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 1000 lei la 2000 lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare/înregistrare a vehiculului până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării*. Art. 3 din aceeași lege stabilește că persoanele fizice sau juridice care au în proprietate vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării **în România**, precum și tramvaie au obligația să se asigure pentru cazurile de răspundere civilă ca urmare a prejudiciilor produse prin accidente de vehicule în limitele teritoriale prevăzute la art. 2 pct. 18.

Deopotrivă, prin dispozițiile **art. 31 alin. (5)** din legea menționată se prevede: *„Conducătorii vehiculelor care nu își îndeplinesc obligația de a încheia asigurarea de frontieră sunt sancționați în conformitate cu prevederile legale aplicabile în România”*. Conform art. 30 alin. (1) și (2) din același act normativ, asigurarea de frontieră se încheie pentru acoperirea prin asigurare a riscurilor de răspundere civilă în cazul vehiculelor care sunt înmatriculate/înregistrate **într-un stat terț** care pătrund pe teritoriul României fără a avea un contract RCA valabil sau al căror contract RCA expiră pe perioada șederii în România, precum și în cazul vehiculelor care sunt înmatriculate/înregistrate **într-un alt stat**, cu excepția celor care dețin o Carte Verde valabilă, emisă sub autoritatea unui birou național competent, și cu excepția conducătorului auto a cărui asigurare de răspundere civilă pe teritoriul statului membru de reședință este garantată de biroul național al aceluia stat.

Față de toate aceste dispoziții legale se constată că, de la data abrogării Legii nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, legislația în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto reglementează **explicit** răspunderea contravențională pentru încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto de către persoanele fizice sau juridice care au în proprietate **vehicule supuse înmatriculării sau înregistrării în România**, spre deosebire de perioada în care această lege era în vigoare când sancțiunea contravențională era prevăzută expres pentru nerespectarea acestei obligații **indiferent dacă vehiculul era înmatriculat/înregistrat în țară sau străinătate**.

Pe de altă parte, se observă că, potrivit art. 112 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial

al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, modificările și completările ulterioare, certificatul de înmatriculare sau de înregistrare ori dovada înlocuitoare a acestuia se reține de către poliția rutieră în cazul în care **vehiculul nu este asigurat de răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, conform legii.**

Dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal au fost supuse examenului de constituționalitate pe calea unor excepții de neconstituționalitate soluționate prin **Decizia nr. 537/2016 a Curții Constituționale a României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.002 din 13 decembrie 2016, și **Decizia nr. 406/2017 a Curții Constituționale a României**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 4 octombrie 2017.

Respingând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, în urma examinării inclusiv a prevederilor art. 64 alin. 1, art. 48 și art. 56 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, Curtea Constituțională a României a statuat, prin Decizia nr. 537/2016, că **dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal nu includ, printre ipotezele juridice pe care le reglementează, și faptele prevăzute la art. 64 alin. 4 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România. Astfel, art. 334 alin. (4) din Codul penal incriminează activitatea de punere în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, în timp ce prevederile art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 sancționează contravențional fapte referitoare la neîncheierea contractelor de asigurare sau la neplata primelor de asigurare (paragraful 15), precum și că nu poate fi reținută existența unui paralelism de reglementare între dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și cele ale art. 64 alin. 1 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, acestea sancționând, în realitate, penal și, respectiv, contravențional, conduite distincte, ce afectează categorii de relații sociale distincte. Așa fiind, textele criticate reglementează în mod clar, precis și previzibil atât faptele a căror sancționare o prevăd, cât și pedepsele penale și, respectiv, contravenționale aplicabile, nefiind de natură a contraveni principiului legalității incriminării prevăzut la art. 23 alin. (12) din Constituție și nici dispozițiilor art. 4 din Protocolul adițional nr. 7 la Convenție, referitor la dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori (...) — paragraful 16.**

Se constată, așadar, că prin considerentele obligatorii ale Deciziei nr. 537/2016 a Curții Constituționale a României se stabilește o separație netă între conduitele incriminate de dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și conduita constând în încălcarea obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto, situată de instanța de contencios constituțional în afara sferei de aplicare a normei de incriminare cuprinse în art. 334 alin. (4) din Codul penal, criteriul de distincție fiind cel al categoriilor de relații sociale diferite afectate și, implicit, al valorii sociale ocrotite.

Argumentele din cuprinsul acestei decizii a instanței de contencios constituțional — pronunțate la momentul când în vigoare era Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările din România, cu modificările și completările ulterioare — au fost menținute ulterior adoptării Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, prin **Decizia nr. 406/2017 a Curții Constituționale a României**, prin care s-a respins excepția de

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 334 alin. (4) din Codul penal, în considerentele deciziei fiind reținute următoarele:

„16. (...) Curtea reține că prevederile art. 334 alin. (4) din Codul penal nu includ, printre ipotezele juridice pe care le reglementează, și faptele prevăzute la art. 112 alin. (1) lit. s) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002. Astfel, art. 334 alin. (4) din Codul penal incriminează activitatea de punere în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat, în timp ce prevederile art. 112 alin. (1) lit. s) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sancționează contravențional lipsa asigurării de răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, conform legii. Pentru acest motiv, Curtea constată că nu poate fi reținută existența unui paralelism de reglementare între dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal și cele ale art. 112 alin. (1) lit. s) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, acestea sancționând, în realitate, penal și, respectiv, contravențional, conduite distincte, ce afectează categorii de relații sociale distincte (a se vedea, mutatis mutandis, Decizia nr. 537 din 6 iulie 2016, paragrafele 15 și 16).

17. De asemenea, Curtea reține, pe de o parte, că dispozițiile legale mai sus enunțate se aplică în mod egal tuturor persoanelor aflate în ipotezele juridice prevăzute prin textele criticate, iar, pe de altă parte, că persoanele care conduc pe drumurile publice autovehicule sau tractează remorci ale căror plăcuțe cu numărul de înmatriculare ori de înregistrare au fost retrase sau care conduc un vehicul înmatriculat în alt stat, care nu au drept de circulație în România, se află într-o situație juridică diferită de cea a persoanelor fizice sau juridice care își încalcă obligația de încheiere a asigurării de răspundere civilă în caz de pagube produse terților prin accidente de circulație, motiv pentru care nu poate fi reținută încălcarea prin acestea a dispozițiilor art. 16 din Constituție referitoare la principiul egalității în drepturi (...).”

Prin urmare, dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal au caracter constituțional numai în interpretarea dată de Curtea Constituțională care nu plasează în sfera de reglementare penală actul de conduită al încălcării obligației de asigurare pentru răspundere civilă auto, fiind garantat principiului legalității incriminării, caracterul previzibil al normei de incriminare prevăzute de art. 334 alin. (4) din Codul penal și principiul egalității în drepturi.

Or, considerentele deciziilor Curții Constituționale au aceeași forță obligatorie ca și dispozitivul (în acest sens, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995 privind obligativitatea deciziilor sale pronunțate în cadrul controlului de constituționalitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995).

În aceste condiții, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că, în cauză, aplicarea corectă a dreptului este evidentă, nelăsând loc vreunei îndoieli rezonabile vizând sfera de reglementare a art. 334 alin. (4) din Codul penal, nici pentru perioada în care a fost în vigoare Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România și nici după intrarea în vigoare a Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie.

În situația în care s-ar aprecia că sesizarea este admisibilă, răspunsul pe care Înalta Curte de Casație și Justiție ar trebui să îl dea întrebării prealabile s-ar limita la simpla trimitere la

dispozițiile art. 334 alin. (4) din Codul penal, căci nu s-ar putea răspunde altceva decât ceea ce este prevăzut cu claritate în norma de incriminare în interpretarea dată acesteia prin deciziile nr. 537/2016 și nr. 406/2017 ale Curții Constituționale ale României.

În mod cumulativ, instanța supremă constată că nu există o legătură între întrebarea prealabilă și fondul cauzei deoarece, la data de referință (21 aprilie 2016), revizuirea legislativă a domeniului asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto invocată de instanța de trimitere, aparent nefavorabilă inculpatului, nu era în vigoare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2016 privind asigurarea obligatorie de

răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terțelor persoane prin accidente de vehicule și de tramvaie a intrat în vigoare la 19 septembrie 2016, iar Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie a intrat în vigoare la 12 iulie 2017).

Pe cale de consecință, întrebarea formulată nu vizează o reală problemă de drept, o chestiune de drept esențială, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei și care să reclame o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pentru considerentele expuse, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, urmează a se dispune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie în Dosarul nr. 1.479/284/2018 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „*Dacă, potrivit art. 334 alin. (4) din Codul penal, un vehicul înmatriculat în alt stat, pentru care nu este încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă valabil, se circumscrie noțiunii de vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România.*”

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 septembrie 2019.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Diana Gabriela Vlădaia

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

